

การเตรียมความพร้อมรับอุทกภัย
ของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอในเขตสุขภาพที่ 1, 2 และ 3 ประเทศไทย

กาญจนา เอี่ยมอักษร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2559

Copyright by Mahidol University

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

การเตรียมความพร้อมรับมืออุทกภัยของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอในเขตสุขภาพที่ 1, 2 และ 3 ประเทศไทย
FLOOD PREPAREDNESS BY DISTRICT HEALTH OFFICES IN REGIONAL HEALTH 1, 2 AND 3
OF THAILAND

กาญจนา เอี่ยมอักษร 5736173 PPH/M

วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: สุรชาติ ฌ หนองคาย, Psy.D.(MANAGEMENT), วิริณีย์ กิตติพิชัย,
วท.ค.(การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์), ยูณูช สัตยสมบุญ, วท.ค.(เวชศาสตร์ชุมชน)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการเตรียมความพร้อมรับมืออุทกภัย ของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอในเขตสุขภาพที่ 1, 2 และ 3 ประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างเป็นสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ผู้ตอบแบบสอบถามคือ สาธารณสุขอำเภอหรือผู้รับผิดชอบงานเตรียมความพร้อมรับมืออุทกภัย จำนวน 155 แห่ง การวิเคราะห์ใช้สถิติพรรณนาและสถิติวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการคำนวณคำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน กำหนดระดับสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า การเตรียมความพร้อมรับมืออุทกภัยของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีร้อยละ 76.13 ลักษณะสภาพแวดล้อมขององค์กร ได้แก่ จำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎรในพื้นที่รับผิดชอบ ระดับความเสี่ยงในการเกิดอุทกภัย จำนวนเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน และหน่วยงานเครือข่ายในการติดต่อที่แตกต่างกันมีค่าเฉลี่ยคะแนนการเตรียมความพร้อมรับมืออุทกภัยของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$) แต่ลักษณะสภาพแวดล้อมขององค์กรด้านประสบการณ์ในการรับมืออุทกภัยมีความแตกต่างกันในการเตรียมความพร้อมรับมืออุทกภัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.025$) ความรู้ในการเตรียมความพร้อมรับมืออุทกภัย และการรับรู้ในการเตรียมความพร้อมรับมืออุทกภัยไม่มีความสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมรับมืออุทกภัย ($p > 0.05$) แต่การมีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อมรับมืออุทกภัยสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมรับมืออุทกภัย ($r = 0.238, p < 0.003$)

ข้อเสนอแนะจัดเวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างพื้นที่ที่มีประสบการณ์ในการรับมืออุทกภัยมากกับพื้นที่ที่มีประสบการณ์น้อย เพื่อจะได้แนวทางหรือวิธีการเตรียมความพร้อมรับมืออุทกภัยที่ดีหน่วยงานระดับกระทรวง ระดับกรม ภูมิภาค จังหวัด จัดกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่ายจากหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมรับมืออุทกภัย

คำสำคัญ: การเตรียมความพร้อม / อุทกภัย / สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ

FLOOD PREPAREDNESS BY DISTRICT HEALTH OFFICES IN REGIONAL HEALTH 1, 2 AND 3 OF THAILAND**KANJANA IMAKSORN 5736173 PPH/M****M.Sc. (PUBLIC HEALTH)****THESIS ADVISORY COMMITTEE: SURACHART NA NONGKHAI, Psy.D. (MANAGEMENT), WIRIN KITTIPICHAI, D.Sc.(APPLIED BEHAVIORAL SCIENCE RESEARCH), YOUWANUCH SATTAYASOMBOON, Ph.D.(COMMUNITY MEDICINE)****ABSTRACT**

This study was a descriptive research. The purpose was to assess flood preparedness of district health offices in regional health 1, 2 and 3 of Thailand. The sample was 155 offices responsible for flood preparedness. Data was collected by questionnaire and analyzed using descriptive statistics and statistical analysis done through percentage, average, standard deviation, t-test and Pearson's correlation coefficient. The level of statistical significance was at 0.05.

The results showed that the flood preparedness of the district health offices were good (76.13%). Environment organization including the registered population in the area of responsibility, the risk of flooding, officials of the District Health Office and agency network in coordination were different with an average score of ($p > 0.05$). Flood preparedness of the District Health Office was not different. Flooding experiences and preparedness in the regional health offices were different with a statistically significance of ($p < 0.025$). Knowledge of flood preparedness and perceptions of preparedness for floods were not related to the preparedness of floods ($p > 0.05$). Participation in the preparedness of flooding was related with the preparedness of flood ($r = 0.238$, $p < 0.003$)

It was recommended that there should be exchanges of experience between areas that have experienced flooding and the area with very little experience. In order to approach or to prepare for a great flood, agencies of the Department of regional activities showed promote the participation of networks from various agencies in the area on flood preparedness.

KEY WORDS: PREPAREDNESS / FLOOD / DISTRICT HEALTH OFFICES